Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

21. srpnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Carinska unija – Zajednička carinska tarifa – Carinski postupci s gospodarskim učinkom – Vanjska proizvodnja – Uredba (EEZ) br. 2913/92 – Članak 148. točka (c) – Izdavanje odobrenja – Gospodarski uvjeti – Izostanak ozbiljnog ugrožavanja osnovnih interesa proizvođača iz Zajednice – Pojam ‚proizvođači iz Zajednice'"

U predmetu C-4/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske), odlukom od 19. prosinca 2014., koju je Sud zaprimio 12. siječnja 2015., u postupku

Staatssecretaris van Financiën

protiv

Argos Supply Trading BV,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: T. von Danwitz, predsjednik vijeća, C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda i K. Jürimäe (izvjestiteljica), suci,

nezavisni odvjetnik: H. Saugmandsgaard Øe,

tajnik: I. Illéssy, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 13. siječnja 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Argos Supply Trading BV, J. A. G. Winkels i O. R. L. Gemin, *belastingadviseurs*,

— za nizozemsku vladu, M. Bulterman i B. Koopman, u svojstvu agenata,

— za vladu Helenske Republike, K. Nasopoulou i K. Karavasili, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, L. Grønfeldt kao i H. Kranenborg i A. Lewis, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 7. travnja 2016.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: nizozemski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 148. točke (c) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 19.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110.; u daljnjem tekstu: Carinski zakonik).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Staatssecretarisa van Financiën (državni tajnik za financije, Nizozemska) i društva Argos Supply Trading BV (u daljnjem tekstu: Argos) u vezi s odbijanjem nizozemskih carinskih tijela zahtjeva za odobrenje uporabe postupka vanjske proizvodnje koji je podnijelo to društvo.

Pravni okvir

Uredba (EEZ) br. 2473/86

3 Uredba Vijeća (EEZ) br. 2473/86 od 24. srpnja 1986. o olakšicama kod postupka vanjske proizvodnje i o sustavu standardne zamjene (SL 1986., L 212, str. 1.) [neslužbeni prijevod] sadržavala je odredbe primjenjive na taj carinski postupak do stupanja na snagu Carinskog zakonika. Prva uvodna izjava te uredbe glasila je:

„budući da u okviru međunarodne podjele rada brojni poduzetnici sa sjedištem u Zajednici koriste postupak vanjske proizvodnje, to jest, izvoz robe radi njezina ponovnog uvoza nakon prerade, obrade ili popravka; budući da je korištenje tog postupka opravdano iz gospodarskih ili tehničkih razloga”. [neslužbeni prijevod]

Carinski zakonik

4 Od 1. svibnja 2016. Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL 2013., L 269, str. 1. i ispravak SL 2013., L 287, str. 90.) zamijenila je Carinski zakonik. Međutim, uzimajući u obzir vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, Carinski zakonik i dalje se primjenjuje na ovaj predmet.

5 Treća i četvrta uvodna izjava Carinskog zakonika glasile su:

„budući da Zakonik, temeljen na konceptu unutarnjeg tržišta, mora sadržavati opća pravila i postupke koji osiguravaju provedbu carinske tarife i ostalih mjera uvedenih na razini Zajednice u vezi s trgovinom robe između [Europske unije] i trećih zemalja; budući da on mora obuhvatiti, među ostalim, provedbu mjera zajedničke poljoprivredne i trgovinske politike, uzimajući u obzir zahtjeve tih zajedničkih politika;

budući da bi se pokazalo preporučljivim navesti da se ovaj Zakonik primjenjuje ne dovodeći u pitanje posebne odredbe propisane u drugim područjima; budući da ta posebna pravila mogu postojati ili mogu biti uvedena u okviru, između ostaloga, propisa koji se odnose na poljoprivredu, statistiku, trgovinsku politiku ili vlastita sredstva.”

6 Članak 84. Carinskog zakonika određivao je da kad se koristi izraz „carinski postupak s gospodarskim učinkom” u člancima 85. do 90. tog zakonika, to podrazumijeva, osobito, preradu pod carinom i vanjsku proizvodnju.

7 U skladu s člankom 85. navedenog zakonika, upotreba svakog carinskog postupka s gospodarskim učinkom uvjetovana je odobrenjem koje izdaju carinska tijela.

8 Članak 133. istog zakonika određivao je:

„Odobrenje [za preradu pod carinom] se izdaje samo:

[...]

(e) ako su ispunjeni nužni uvjeti da uporaba tog postupka pomaže stvaranju ili održavanju prerađivačke djelatnosti u [Uniji], a ne ugrožava bitne [osnovne] interese proizvođača slične robe u Zajednici (gospodarski uvjeti). [...]"

9 Članak 145. Carinskog zakonika predviđao je:

„1. [...] [p]ostupak vanjske proizvodnje odobrava se za robu Zajednice koja se privremeno izvozi iz carinskog područja [Unije] radi određenih proizvodnih radnji, a proizvodi koji nastanu tim radnjama mogu se pustiti u slobodni promet s potpunim ili djelomičnim oslobođenjem od uvoznih carina.

[...]

3. Primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) ‚privremeno izvezena roba' znači roba stavljena u postupak vanjske proizvodnje;

(b) ‚proizvodne radnje' znači radnje navedene u članku 114. stavku 2. točki (c), prvoj, drugoj i trećoj alineji;

(c) ‚dobiveni proizvodi' znači svi proizvodi nastali proizvodnim radnjama;

[...]"

10 Članak 148. tog zakonika propisivao je:

„Odobrenje [za uporabu postupka vanjske proizvodnje] se daje samo:

[...]

(c) ako donošenje odobrenja za uporabu postupka vanjske proizvodnje ozbiljno ne ugrožava osnovne interese proizvođača iz Zajednice (gospodarski uvjeti)."

11 Članak 151. stavak 1. navedenog zakonika propisivao je:

„Potpuno ili djelomično oslobođenje od uvoznih carina koje je propisano člankom 145. utvrđuje se tako da se od iznosa uvoznih carina obračunatog za dobivene proizvode koji se puštaju u slobodni promet odbije iznos uvoznih carina koje bi se obračunavale na isti dan za privremeno izvezenu robu ako bi se ona uvozila u carinsko područje [Unije] iz zemlje u kojoj je bila predmet proizvodne radnje ili zemlje u kojoj je bila posljednja radnja."

Provedbena uredba

12 Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2913/92 (SL 1993., L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3.) stavljena je izvan snage Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 2016/481 od 1. travnja 2016. (SL 2016., L 87, str. 24.) s učinkom od 1. svibnja 2016. Međutim, uzimajući u obzir vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, Uredba br. 2454/93, kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ)

br. 993/2001 od 4. svibnja 2001. (SL 2001., L 141, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 12., str. 37.; u daljnjem tekstu: Provedbena uredba), i dalje se primjenjuje na navedeni predmet.

13 Poglavlje 6. glave III. Provedbene uredbe, naslovljeno „Carinski postupci s gospodarskim učinkom", odnosilo se na postupak vanjske proizvodnje. U tom poglavlju članak 585. te uredbe propisivao je:

„1. Ako nema naznaka suprotnog, smatra se da bitni [osnovni] interesi proizvođača Zajednice nisu ozbiljno povrijeđeni.

[...]"

Kombinirana nomenklatura

14 Kombinirana nomenklatura iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL 1987., L 256, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 12., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1214/2007 od 20. rujna 2007. (SL 2007., L 286, str. 1.), sadržava poglavlje 22. naslovljeno „Pića, alkoholi i ocat". To poglavlje, među ostalim, uključuje podbroj 2207 10 00 pod nazivom „Nedenaturirani etilni alkohol s volumnim udjelom alkohola od 80 % vol ili većim". Na robu razvrstanu pod taj tarifni broj plaćaju se carine u visini od 19, 2 eura po hektolitru, jednake davanju od otprilike 40 % *ad valorem*.

15 Podbroj 3824 90 97 pod naslovom „ostalo" nalazi se u Poglavlju 38. te kombinirane nomenklature, naslovljenom „Razni kemijski proizvodi". Carine koje se plaćaju na robu iz tog podbroja iznose 6,5 % *ad valorem*.

16 U skladu s podbrojevima 2710 11 25 do 2710 11 90 iz Poglavlja 27. navedene kombinirane nomenklature, naslovljenog „Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenske tvari; mineralni voskovi", na svu robu obuhvaćenu nazivom „motorni benzin" plaća se davanje u visini od 4,7 % *ad valorem*.

Glavni postupak i prethodno pitanje

17 Dana 30. lipnja 2008. društvo Argos nizozemskim je carinskim tijelima podnijelo zahtjev za izdavanje odobrenja upotrebe postupka vanjske proizvodnje na temelju članka 85. Carinskog zakonika. To je društvo benzin podrijetlom iz Zajednice, namijenjen izvozu radi njegova miješanja s bioetanolom podrijetlom iz treće države a koji nije bio pušten u slobodni promet u Uniji, namjeravalo staviti u taj postupak. Tim je miješanjem, s omjerom od 15 jedinica benzina za 85 jedinica bioetanola, Argos dobio etanol 85 (u daljnjem tekstu: E 85), biogorivo koje se može koristiti u nekim prilagođenim vozilima, tzv. vozilima na „prilagodljivu vrstu goriva".

18 Iz tog je zahtjeva proizlazilo da je društvo Argos to miješanje namjeravalo izvršiti na otvorenom moru. Benzin i bioetanol su u nizozemskoj luci ukrcani na brod u dva spremnika odvojena pregradom. Nakon što je navedeni brod isplovio, i onog trenutka kad je napustio teritorijalne vode Unije, ta je pregrada podignuta kako bi se ta dva sastojka pomiješala, pri čemu je učinak valova pospješivao taj proces. Brod se potom vratio u Nizozemsku.

19 Tako dobiveni E 85 potom je deklariran carini radi njegova puštanja u slobodni promet u Uniji te je za njega naplaćena carina za taj proizvod u visini od 6,5 % *ad valorem*. U tom kontekstu, primjenom postupka vanjske proizvodnje društvo Argos imalo je pravo na smanjenje te carine u iznosu jednakom carini po stopi od 4,7 % *ad valorem*, koja se na isti dan naplaćivala na benzin podrijetlom iz Zajednice da ga se uvezlo i stavilo u slobodni promet u Uniji iz mjesta u kojem je bio pomiješan.

20 Nizozemska carinska tijela su zahtjev društva Argos dostavila Europskoj komisiji kako bi ispitala jesu li bili ispunjeni gospodarski uvjeti iz članka 148. točke (c) Carinskog zakonika, o čijem ispunjenju ovisi dodjela odobrenja za upotrebu postupka vanjske proizvodnje. Komisija je, zatim, od Odbora za Carinski zakonik (u daljnjem tekstu: Odbor) zatražila mišljenje o tom zahtjevu.

21 Odbor je smatrao da društvu Argos treba odbiti upotrebu tog postupka zato što nisu bili ispunjeni navedeni uvjeti. Svoju odluku temeljio je na argumentima Komisije iznesenima na sastanku Odbora održanom 11. studenoga 2009. Ta je institucija na tom sastanku istaknula da bi uvoz velike količine E 85 u Uniju ozbiljno ugrozio osnovne interese proizvođača bioetanola iz Zajednice. Naime, uvezeni E 85 izravno bi konkurirao bioetanolu iz Zajednice s obzirom na to da se E 85 uglavnom sastoji od bioetanola. Po mišljenju Komisije, industrija bioetanola u Zajednici suočena je s prekapacitiranošću.

22 Odlukom od 13. travnja 2010. nizozemska carinska tijela su, pozivajući se na te argumente, odbila zahtjev društva Argos. To je društvo zatim Rechtbanku Haarlem (Sud u Haarlemu, Nizozemska) podnijelo tužbu protiv odluke kojom je odbijen njegov zahtjev. Taj sud nije prihvatio njegovu tužbu.

23 Društvo Argos je protiv odluke Rechtbanka Haarlem (Sud u Haarlemu) podnijelo žalbu Gerechtshofu te Amsterdam (Žalbeni sud u Amsterdamu, Nizozemska). Odlukom od 3. listopada 2013. potonji je sud ukinuo prvostupanjsku odluku smatrajući, među ostalim, da, kako bi se utvrdilo jesu li u ovom slučaju ispunjeni gospodarski uvjeti kojima podliježe upotreba postupka vanjske proizvodnje, treba provjeriti je li prerada benzina podrijetlom iz Zajednice u E 85 u postupku vanjske proizvodnje dovela do ugrožavanja, ne osnovnih interesa proizvođača bioetanola iz Zajednice, već interesa proizvođača E 85 iz Zajednice. Po mišljenju navedenog suda, budući da nizozemska carinska tijela nisu raspolagala dokazima iz kojih proizlazi da bi odobrenje za upotrebu zahtijevanog postupka dovelo do ugrožavanja interesa potonjih proizvođača, morala su smatrati da su navedeni gospodarski uvjeti ispunjeni, u skladu s pretpostavkom propisanom člankom 585. stavkom 1. Provedbene uredbe. Državni tajnik za financije zatim je podnio žalbu u kasacijskom postupku Hoge Raadu der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske).

24 Taj sud smatra da ishod tog žalbenog postupka ovisi o tumačenju pojma „proizvođači iz Zajednice” iz članka 148. točke (c) Carinskog zakonika i, konkretnije, pitanju može li taj pojam uključivati proizvođače bioetanola iz Zajednice.

25 Navedeni sud, osobito, gaji sumnju u pogledu pitanja treba li, po analogiji, odgovor koji je Sud dao u presudi od 11. svibnja 2006., Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312), u pogledu postupka prerade pod carinom, primijeniti na postupak vanjske proizvodnje. Iz te presude proizlazi da kod ispitivanja poštovanja gospodarskih uvjeta kojima podliježe korištenje potonjeg postupka treba uzeti u obzir kako gospodarske interese proizvođača iz Zajednice finalnog proizvoda dobivenog nakon proizvodnje tako i interese proizvođača sirovina iz Zajednice korištenih u toj preradi.

26 U tim je okolnostima Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li pojam ‚proizvođači iz Zajednice’ iz članka 148. točke (c) Carinskog zakonika u okviru ispitivanja gospodarskih uvjeta za postupak vanjske proizvodnje tumačiti tako da obuhvaća i proizvođače sirovina ili poluproizvoda unutar Zajednice koji su istovjetni onima koji se proizvode u okviru proizvodne radnje kao roba koja nije roba Zajednice?”

O prethodnom pitanju

Uvodna očitovanja

27 Kao prvo, Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske) naveo je u svojoj odluci kojom se upućuje prethodno pitanje da u činjeničnim okolnostima iz glavnog postupka, kako ih je utvrdio Gerechtshof te Amsterdam (Žalbeni sud u Amsterdamu), ni iz jednog dokaza ne proizlazi da bi odobrenje za upotrebu postupka vanjske proizvodnje koje je zatražilo društvo Argos ugrožavalo osnovne interese proizvođača E 85 iz Zajednice.

28 Međutim, Komisija osporava tu premisu i, u biti, tvrdi da upotreba tog postupka ugrožava kako osnovne interese proizvođača bioetanola iz Zajednice tako i osnovne interese proizvođača E 85 iz Zajednice. To, osobito, proizlazi iz zapisnika sa sastanka Odbora od 11. studenoga 2009., spomenutog u točki 21. ove presude. Po mišljenju Komisije, u slučaju da se prihvati da bi odobrenje za upotrebu navedenog postupka ugrožavalo i osnovne interese proizvođača E 85 iz Zajednice, prethodno pitanje bilo bi bespredmetno.

29 Budući da Komisija namjerava dovesti u pitanje činjenični kontekst iz glavnog predmeta kakav proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, treba podsjetiti da u kontekstu postupka iz članka 267. UFEU-a, koji se temelji na jasnom razgraničenju funkcija nacionalnih sudova i Suda, ocjena činjenica predmeta u nadležnosti je nacionalnog suca. Stoga je Sud jedini ovlašten očitovati se o tumačenju ili o valjanosti propisa Unije polazeći od činjenica koje mu predstavi nacionalni sud (vidjeti, osobito, presudu od 16. srpnja 1998., Dumon i Froment, C-235/95, EU:C:1998:365, t. 25. kao i navedenu sudsku praksu).

30 Stoga nije na Sudu da ocijeni bi li, u glavnom predmetu, odobrenje za upotrebu postupka vanjske proizvodnje koje je zatražilo društvo Argos ugrozilo osnovne interese proizvođača E 85 iz Zajednice. S druge strane, na Sudu je da odgovori na pitanje koje je postavio sud koji je uputio zahtjev polazeći od pretpostavke koju je potonji postavio, prema kojoj interesi proizvođača nisu ugroženi.

31 Kao drugo, kad je riječ o argumentu helenske vlade da se postupak vanjske proizvodnje ne primjenjuje na izvođenje proizvodnih radnji koje se odvijaju na otvorenom moru, budući da se člankom 151. stavkom 1. Carinskog zakonika zahtijeva da se izvođenje takvih radnji odvija u konkretnoj „zemlji”, treba istaknuti, poput nezavisnog odvjetnika u točkama 46. do 49. njegova mišljenja, da se, osobito uzimajući u obzir tekst članka 145. tog zakonika, taj postupak može primijeniti s obzirom na to da se izvođenje navedenih radnji odvija izvan carinskog područja Unije. Stoga okolnost da su se u glavnom predmetu radnje koje je planiralo društvo Argos morale izvoditi na otvorenom moru ne može spriječiti primjenu odredaba Carinskog zakonika koje se odnose na taj carinski postupak s gospodarskim učinkom.

Meritum

32 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 148. točku (c) Carinskog zakonika tumačiti na način da, u okviru zahtjeva za odobrenje upotrebe postupka vanjske proizvodnje, kako bi se ispitalo jesu li ispunjeni gospodarski uvjeti kojima podliježe ta upotreba, treba uzeti u obzir ne samo osnovne interese proizvođača iz Zajednice proizvoda sličnih finalnom proizvodu koji nastane iz planiranih proizvodnih radnji, već i one proizvođača iz Zajednice proizvoda sličnih sirovinama ili poluproizvodima podrijetlom izvan Zajednice namijenjenih miješanju s robom Zajednice koja se privremeno izvozi za vrijeme tih radnji.

33 Po mišljenju tog suda, osobito treba utvrditi je li odgovor koji je Sud dao u presudi od 11. svibnja 2006., Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312, t. 52.), kad je riječ o postupku prerade pod carinom, primjenjiv na postupak vanjske proizvodnje. Sud je u toj presudi, naime, presudio da u

okviru ispitivanja gospodarskih uvjeta propisanih člankom 133. točkom (e) Carinskog zakonika, da bi se upotrijebila prerada pod carinom, treba uzeti u obzir ne samo tržište finalnih proizvoda već i gospodarsku situaciju na tržištu sirovina koje se koriste za proizvodnju navedenih proizvoda.

34 U tom pogledu valja primijetiti da su, kao što proizlazi iz članka 84. Carinskog zakonika, i vanjska proizvodnja i prerada pod carinom carinski postupci s gospodarskim učinkom. Upotreba jednog ili drugog od tih postupaka, u skladu s člankom 85. tog zakonika, ovisi o izdavanju odobrenja koje izdaju carinska tijela. Za oba ta postupka izdavanje odobrenja uvjetovano je takozvanim „gospodarskim" uvjetima, propisanima, kad je riječ o preradi pod carinom, člankom 133. točkom (e) navedenog zakonika, a kad je riječ o vanjskoj proizvodnji, člankom 148. točkom (c) istog zakonika.

35 Međutim, navedeni gospodarski uvjeti različito su formulirani ovisno o konkretnom postupku. Naime, člankom 148. točkom (c) Carinskog zakonika određeno je da se odobrenje za uporabu postupka vanjske proizvodnje daje samo ako donošenje odobrenja za uporabu postupka vanjske proizvodnje ozbiljno ne ugrožava osnovne interese proizvođača iz Zajednice. Člankom 133. točkom (e) tog zakonika propisano je pak da se odobrenje za preradu pod carinom izdaje samo ako su ispunjeni nužni uvjeti da uporaba tog postupka pomaže stvaranju ili održavanju prerađivačke djelatnosti u Zajednici, a ne ugrožava bitne interese proizvođača slične robe u Zajednici.

36 Osobito, uporaba pojma „proizvođači" u članku 148. točki (c) Carinskog zakonika upućuje na to da se, radi ispitivanja jesu li ispunjeni gospodarski uvjeti kojima podliježe upotreba postupka vanjske proizvodnje, isključivo treba koncentrirati na osnovne interese proizvođača koji u Uniji obavljaju proizvodne radnje, s obzirom na to da navedeni uvjeti tako imaju uži doseg od onih koji se odnose na preradu pod carinom, kako ih je tumačio Sud u presudi od 11. svibnja 2006., Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312).

37 Međutim, tekst članka 148. točke (c) Carinskog zakonika nije nedvosmislen. Naime, u njemu se ne precizira ni predmetno tržište na koje utječu djelatnosti navedenih „proizvođača" ni specifični čimbenici koje treba uzeti u obzir kako bi se ispitalo eventualno ugrožavanje njihovih osnovnih interesa. Shodno tomu, tu odredbu treba tumačiti u svjetlu opće strukture i svrhe postupka vanjske proizvodnje (vidjeti u tom smislu presude od 19. lipnja 1980., Roudolff, 803/79, EU:C:1980:166, t. 7. i od 11. svibnja 2006., Friesland Coberco Dairy Foods, C-11/05, EU:C:2006:312, t. 47.).

38 U tom pogledu iz članka 145. Carinskog zakonika proizlazi da se postupak vanjske proizvodnje odobrava za robu Zajednice koja se privremeno izvozi iz carinskog područja Unije radi određenih proizvodnih radnji, a proizvodi koji nastanu tim radnjama, pod nazivom „dobiveni proizvodi", mogu se pustiti u slobodni promet s potpunim ili djelomičnim oslobođenjem od uvoznih carina. Konkretnije, na temelju članka 151. stavka 1. tog zakonika, korištenje navedenog postupka uključuje odbitak uvoznih carina na navedene dobivene proizvode od iznosa jednakog uvoznim carinama koje bi se obračunavale na isti dan na privremeno izvezenu robu ako bi se ona uvozila u carinsko područje Unije iz zemlje u kojoj je bila predmet proizvodne radnje ili zemlje u kojoj je bila posljednja proizvodna radnja.

39 Takav postupak opravdava njegova svrha, to jest, izbjegavanje carinjenja robe izvezene radi proizvodnje u trenutku njezina ponovnog uvoza na područje Unije (vidjeti u tom smislu presude od 17. srpnja 1997., Wacker Werke, C-142/96, EU:C:1997:386, t. 21. i od 2. listopada 2003., GEFCO, C-411/01, EU:C:2003:536, t. 51.). U tom pogledu, iz prve uvodne izjave Uredbe br. 2473/86 proizlazi da je zakonodavac uvođenjem tog postupka namjeravao uzeti u obzir činjenicu da poduzetnici iz Unije, zbog gospodarskih ili tehničkih razloga, često obavljaju proizvodne radnje na državnom području treće države prije ponovnog uvoza tako proizvedene robe u Uniju.

40 Iz toga slijedi da je glavni cilj takvog carinskog postupka s gospodarskim učinkom neutralizirati, kao što je istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 67. svojega mišljenja, neke posljedice koje se smatraju štetnima za industriju Unije, koje proizlaze iz primjene zajedničkih postupaka uvoza i izvoza.

41 U tom kontekstu, svrha gospodarskih uvjeta kojima podliježe upotreba postupka vanjske proizvodnje iz članka 148. točke (c) Carinskog zakonika jest omogućiti carinskim tijelima da ispitaju je li upotreba vanjske proizvodnje uglavnom korisna za navedenu industriju, vodeći računa o tome da prednosti koje gospodarski subjekt ima od korištenja navedenog postupka nemaju s druge strane znatne negativne posljedice za druge proizvođače iz Unije. Navedene gospodarske uvjete stoga treba tumačiti na način koji carinskim tijelima omogućuje da u potpunosti uzmu u obzir takve sukobe interesa unutar industrije Unije (vidjeti po analogiji presudu od 11. svibnja 2006., Friesland Coberco Dairy Foods, C-11/05, EU:C:2006:312, t. 49. i 50.).

42 Kad je riječ o tim sukobima interesa, treba utvrditi da potičući premještanje proizvodnih radnji za robu Zajednice izvan Unije, korištenje postupka vanjske proizvodnje odobrenog gospodarskom subjektu Zajednice u prvom redu može utjecati na osnovne interese proizvođača koji u Uniji obavljaju slične proizvodne radnje, to jest proizvođača proizvoda sličnih onom koji nastane iz vanjske proizvodnje.

43 Međutim, u okolnostima poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku u kojima proizvodna radnja koju je namjeravalo provesti društvo Argos uključuje miješanje s privremeno izvezenom robom Zajednice znatne količine sirovine koja nije iz Zajednice, to jest bioetanola, u kojima su carine na tu sirovinu, u visini od otprilike 40 % *ad valorem*, znatno više od onih koje bi se plaćale na dobiveni proizvod po završetku te radnje, s obzirom na to da su carine na E 85 u visini od 6,5 % *ad valorem*, treba utvrditi da upotreba postupka vanjske proizvodnje također može ozbiljno ugroziti osnovne interese proizvođača koji u Uniji proizvode navedenu sirovinu.

44 Naime, obavljanje te iste proizvodne radnje izvan Unije omogućilo bi društvu kao što je društvo Argos da u Uniju uveze dio koji odgovara toj istoj sirovini izbjegavajući plaćanje carina koje se na nju primjenjuju a kojima je svrha upravo zaštititi navedene proizvođače iz Zajednice od takvog uvoza. U toj situaciji, korištenje postupka vanjske proizvodnje pružilo bi dodatnu pogodnost gospodarskom subjektu koji ga je zatražio, a koja se sastoji od djelomičnog oslobađanja koje bi ishodio na carine koje se primjenjuju na dobiveni proizvod, čime bi ta vrsta radnji pružala još veće pogodnosti, ali bi ipak bila nepovoljna za interese proizvođača iz Unije.

45 Iz prethodno iznesenih čimbenika proizlazi da, u skladu s onim što je Sud presudio u presudi od 11. svibnja 2006., Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312), kad je riječ o postupku prerade pod carinom, članak 148. točku (c) Carinskog zakonika treba tumačiti na način da, kako bi se ispitalo ispunjava li zahtjev za upotrebu postupka vanjske proizvodnje gospodarske uvjete kojima podliježe ta upotreba, treba ne samo uzeti u obzir osnovne interese proizvođača iz Zajednice proizvoda sličnih onom koji nastane iz planiranih proizvodnih radnji već i interese onih proizvođača iz Zajednice proizvoda sličnih sirovinama ili poluproizvodima koji nisu iz Zajednice namijenjenih miješanju s robom Zajednice koja se privremeno izvozi za vrijeme tih radnji. Pojam „proizvođači iz Zajednice" iz članka 148. točke (c) Carinskog zakonika stoga treba tumačiti tako da uključuje različite proizvođače iz Zajednice.

46 Suprotno onomu što društvo Argos tvrdi pred Sudom, to tumačenje ne dovodi u pitanje navod iz točke 21. presude od 17. srpnja 1997., Wacker Werke (C-142/96, EU:C:1997:386), da je moguća pojava tarifnih odstupanja čija bi posljedica bila davanje prednosti u pogledu carina gospodarskom subjektu koji zahtijeva upotrebu postupka vanjske proizvodnje rizik svojstven sustavu uvedenom tim postupkom.

47 Naime, predmet u kojem je donesena ta presuda odnosio se na pitanje je li u skladu sa sustavom vanjske proizvodnje to da su, u tom predmetu, carine na robu koja se privremeno izvozi premašile carine na dobivene proizvode tako da je upotreba tog postupka dovela do potpunog oslobađanja od uvoznih carina na potonje proizvode, a ne na, zasebno, pitanje koji se interesi mogu uzeti u obzir prilikom ispitivanja gospodarskih uvjeta kojima podliježe upotreba navedenog postupka. Stoga u navedenoj presudi sud nije odlučio o pitanju mogu li se posljedice tarifnih odstupanja razmotriti u okviru takvog ispitivanja.

48 Naposljetku, tumačenje iz točke 45. ove presude uzima u obzir zahtjeve Zajedničke poljoprivredne politike kako se to zahtijeva trećoj i četvrtoj uvodnoj izjavi Carinskog zakonika (vidjeti, po analogiji, presudu od 11. svibnja 2006., Friesland Coberco Dairy Foods, C-11/05, EU:C:2006:312, t. 51.). Naime, treba podsjetiti da, kao što proizlazi iz tumačenja članka 38. UFEU-a u vezi s tarifnim brojevima ex 22.08 i ex.22.09 iz Priloga I. UFEU-u, proizvodnja bioetanola u Uniji predstavlja poljoprivrednu djelatnost obuhvaćenu tom zajedničkom politikom i koja, u načelu, uživa zaštitu koju pružaju osobito visoke carine koje se primjenjuju na uvoz navedenog proizvoda u Uniju. Dano tumačenje tako osigurava tu zaštitu, isključivanjem mogućnosti da postupak vanjske proizvodnje pogoduje gospodarskom subjektu koji želi izbjeći plaćanje tih istih carina.

49 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje treba odgovoriti tako da članak 148. točku (c) Carinskog zakonika treba tumačiti na način da, u okviru zahtjeva za odobrenje upotrebe postupka vanjske proizvodnje, kako bi se ispitalo jesu li ispunjeni gospodarski uvjeti kojima podliježe ta upotreba, treba uzeti u obzir ne samo osnovne interese proizvođača iz Zajednice proizvoda sličnih finalnom proizvodu koji nastane iz planiranih proizvodnih radnji već i one proizvođača iz Zajednice proizvoda sličnih sirovinama ili poluproizvodima podrijetlom izvan Zajednice namijenjenih miješanju s robom Zajednice koja se privremeno izvozi za vrijeme tih radnji.

Troškovi

50 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Članak 148. točku (c) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice treba tumačiti na način da, u okviru zahtjeva za odobrenje upotrebe postupka vanjske proizvodnje, kako bi se ispitalo jesu li ispunjeni gospodarski uvjeti kojima podliježe ta upotreba, treba uzeti u obzir ne samo osnovne interese proizvođača iz Zajednice proizvoda sličnih finalnom proizvodu koji nastane iz planiranih proizvodnih radnji već i one proizvođača iz Zajednice proizvoda sličnih sirovinama ili poluproizvodima podrijetlom izvan Zajednice namijenjenih miješanju s robom Zajednice koja se privremeno izvozi za vrijeme tih radnji.

Potpisi